

GAZETA PORANNA

- ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW -

Nr. 6834.

Lwów, środa, 19 września 1923.

Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 4000 Mkp. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz

Premier Witos wzywa do pracy. Bunt czerwonej gwardji w Kremlu. Krwawa awantura w Brodach.

Kancelarz Seipl na audjencji u prem. Witosa.

Warszawa, (PAT). Pan prezes Rady ministrów przyjął dziś na posłuchaniu kancelarza republiki austriackiej ks. dra Seipla wraz z ministrem spraw zagranicznych drem Grünbergerem i szefem gabinetu ministerstwa spraw zagranicznych drem Emilem Junkerem. Podczas dłuższej rozmowy, która się toczyła

w bardzo serdecznym tonie, poruszył kancierz szereg zagadnień wewnętrznych austriackich, rzucających światło na odbudowę nowej Rzeczypospolitej, poczem nastąpiła wymiana zdań na temat przyszłych polsko-austriackich stosunków handlowych.

Warszawa, Tel. wł. (J). W najbliższym czasie mają być podpisane awanse trzech generałów dywizji na generałów broni, dalej 10 gen. brygady na generałów dywizji, oraz 14 pułkowników na generałów brygady.

KOLEJARZE STRAJKUJĄ.

Warszawa, Tel. wł. (J). W Piotrkowie i Częstochowie wybuchły dziś strajki w warsztatach kolejowych. Tło strajku jest natury ekonomicznej.

KONFISKATA ZŁOTEJ POŻYCZKI NIEMIECKIEJ.

Esen, (PAT). Gen. Degoutte zakazał subskrypcji niemieckiej pożyczki złotej na terenie Rury i przyczółka mostowego Düsseldorfa, ponieważ została ona rozpisana bez jego zezwolenia. Sama subskrybowana została skonfiskowana, a instytucje, które brały udział w subskrypcji zagrożono zamknięciem.

PRZYJAZD DOSTOJNEGO GOŚCIA DO WARSZAWY.

Ks. dr. Ignacy Seipel
kancelarz republiki austriackiej.

Wyplata dodatków urzędniczych.

Warszawa, Tel. wł. (J). Prezydium Rady Ministrów rozesało okólnik do wszystkich ministerstw, oraz samodzielnich urzędów państwowych w sprawie poborów urzędniczych na miesiąc październik i wypłacenia dodatków drożyzniowych w miesiącu wrześniu.

Dodatek 30% za drugą połowę sierpnia ma być natychmiast wypłacony począwszy od dnia dzisiejszego. Pierwszego października

wypłaconą będzie pensja wrześniowa z dodaniem 30% sierpniowych. Wszelkie dodatki obliczane za czas od 1. do 30. września będą uregulowane dopiero 15. października.

OD WYDAWNICTWA.

Dalsza, bardzo dotkliwa i przed paru jeszcze dniami nie przewidywana podwyżka ceny papieru drukowego i kosztów druku, tudzież gwałtowne podrożenie w ostatnich dniach całego szeregu innych artykułów niezbędnych dla druku gazety, zmuszają nas do dalszego podniesienia ceny pojedynczego egzemplarza i prenumeraty.

Począwszy od

20. września 1923 r.

kosztuje 1 egzemplarz „GAZETY PORANNEJ”

5.000 Marek

Prenumerata miesięczna począwszy od 20 września wynosi:

bez dostawy	135.000 Mkp.
z dostawą lub przes. poczt.	150.000 Mkp.
zagranicą	180.000 Mkp.

Wszystkich P. T. Prenumeratorów prosimy o bezzwłoczne wyrównanie wszystkich zaległości za czas poprzedni a to tem pewniej, że tym P. T. Prenumeratorom którzy do dnia 20 września dopłaty tej nie uiszcza będziemy zniwoleni wstrzymać dalszą wysyłkę naszego pisma.

Wydawnictwo „Gazety Porannej”.

DZIESIĘCINA POSELSKA.

Warszawa. (Tel. wł.) (m). W kołach kierujących Senatu wyłonił się projekt obłożenia dyjet poselskich 10 proc. podatkiem na rzecz skarbu.

ZAWIADOMIENIE.

Od dnia 18 września br. są w sprzedaży wyroby batikowane naszych warsztatów w salonie mebli stylowych
POŁONIECKI - MATWIJOWSKI. Lwów, Klementyny Tańskiej 1.

Podziękowanie: Naszym Szan. Odbiorcom, którzy raczyli całkowicie zakupić wystawione przez nas

Batiki, Intarsje, Zabawki, Hafty itp. oraz Szanownej prasie lwowskiej za bezinteresowne popieranie nas, składamy niniejszem serdeczne dzięki, zapraszając na rok przyszły do tego samego salonu Nr. 259 na targach.

Zarząd Tow. Polskiego Przemysłu Ludowego „LUDPOL” S. A. w Warszawie. 6009

Ks. dr. Ignacy Seipel urodzony we Wiedniu w r. 1876 ukończył tamże gimnazjum i wydział teologiczny. Wyświęcony na kapłana w r. 1899 pełnił obowiązki katechety w zakładach wychowawczych. W r. 1908 habilitował się na uniwersytecie wiedeńskim i objął w r. 1909 katedrę teologii moralnej w Salzburgu, skąd w r. 1917 przenosi się na opróżnioną tymczasem katedrę teologii moralnej we Wiedniu. Działalność publicystyczna ks. Seipela datuje się od r. 1909. W stronnictwie chrześcijańsko-społecznym, do którego wstąpił zajmując ks. Seipel odrazu wybitne stanowisko zwłaszcza jako doradca w sprawach prawnoparastwowych. U schyłku monarchii austriacko-węgierskiej powołany zostaje ks. Seipel w charakterze ministra opieki społecznej do gabinetu znającego pacyfisty dr. Lammascha. W r. 1920 otrzymuje ks. Seipel mandat do Rady Narodowej a w rok później staje ra czele st. onnietwa chrześcijańsko-społecznego i zaczyna odgrywać niarodajną rolę w republice austriackiej. Po upadku gabinetu Seibera w maju 1921 w chwili, kiedy Austria stała nad brzoziem ruin finansowej obejmuje ks. Seipel ster rządów. Jako polityk odznacza się ks. Seipel dużą wiedzą i wybitną siłą woli oraz poszanowaniem i zrozumieniem poglądów swoich przeciwników.

Projekt nie na czasie.

Lwów, 18. września.

W wyjątkowych sytuacjach może państwo, o ile dobro ogólne tego wymaga, ograniczyć w pewnej mierze wolność i swobodę osobistą jednostek. Dotyczy to w szczególności czasów wojennych, w których państwo, żądając ofiar krwi i mienia, żądać może naturalnie także pewnych ofiar w kierunku ograniczenia wolności i swobód obywatelskich nawet tych, które poręczono zostały konstytucją.

Z chwilą jednakże, gdy stosunki wyjątkowe ustają, gdy skończyła się wojna, gdy w kraju zapanował znowu spokój, zniesione też być powinny wszelkie ograniczenia osobistej wolności.

Trudno jednakże zgodzić się na to, by ograniczenia takie wydawane były wśród stosunków normalnych, w czasie pokoju.

Projekt ustawy sejmowej, wedle którego każdy obywatel państwa zaopatrzyć się musi w dowód osobisty, bez którego nawet poza rogatki miasta wydalić się nie może, sprzeczny jest z konstytucją i ustawami zasadniczymi, poręczającymi

każdemu obywatelowi prawo każdego czasowego swobodnego przemieszczania się z miejsca na miejsce w państwie, bez wszelkiej ingerencji władz.

W czasie, gdy państwa zachodnie w szybkim tempie znoszą wszelkie ograniczenia swobody osobistej, podczas wojny wydane, gdy Francja, Włochy i Szwajcaria znoszą obowiązek paszportowy we wzajemnej komunikacji osobistej, w czasie gdy Anglia nawet obywateli z zewnątrz zwalnia od obowiązków meldowania się u władz, ma być u nas wprowadzony przymus paszportowy nawet wewnątrz państwa, obowiązujący każdego bez wyjątku obywatela!

Zarządzenie tego rodzaju uważa liby obywatele za niepotrzebną sztykację, utrudniającą komunikację, hamującą w wysokim stopniu rozwój przemysłu i handlu, a ponadto zupełnie bezcelową.

Rozumując logicznie, trudno odgadnąć, jaki cel racjonalny twórcy projektu tego mogli mieć na myśli. Najbliższym jest jednak przypuszczenie, iż pragną w ten sposób uniemożliwić wywrotowcom zagranicz-

nym wstęp na terytorium Polski. Falszywa to jednakże rachuba, gdyż wysłannik Lenina czy Trockiego zdoła każdorazowo zaopatrzyć się w paszport polski, a nie zdoła uczynić tego raczej chłopka dowożącego mleko lub jajka z Lesienic do Lwowa. Agitatorzy bolszewicy przyjeżdżać będą i nadal do Polski, a nawracani będą na rogatkach miast tylko właściciele dowożący żywność, gdyż w nieporadności swej nie zdołają w czas zaopatrzyć się w żądany dokument.

Przymus paszportowy spowodowałby ponadto ogromne obciążenie dotyczących władz, niepotrzebne koszty na papier, formularze itd. i dałby możność szerzenia się fałownictwa ze względu na to, że każdy chciałby jak najwcześniej w paszport się zaopatrzyć. Całe do wolności i swobód wzdychające społeczeństwo, bez różnicy wiar politycznej i przynależności partyjnej żywi nadzieję, że wzmiankowany powyżej projekt w moc prawa nie urośnie.

Dr. Jeleń

stan posiadania i że obecnie Kępno posiada tylko 3% obcej ludności. -- Przemówienie zakończył owacyjnym toastem na cześć premiera. Z kolei przemówił wiceprezes Wystawy p. Krzywożyński, który dziękował p. premierowi za przybycie, a rządowi za udzielone poparcie, podkreślił, że społeczeństwo poprze obecny rząd, który jest rządem naprawy Rzeczypospolitej i zakończył okrzykiem: „Rząd centralny niech żyje”. Proboszcz Kępna, ks. Nowiński wniósł toast na cześć armii polskiej, dzięki której rolnik może spokojnie pracować.

Na powyższe przemówienia p. prezes Rady ministrów wygłosił przemówienie, w którym wskazał na nasze zalety i wady, na naszą zdolność do ofiar i poświęceń, a na brak ochoty i ofiarności do żmudnej pracy. Wskazał na potrzebę takiej żmudnej pracy. Naprawa naszych stosunków nie może być przeprowadzona jednym zamachem, potrzeba wytrwałości, a społeczeństwo winno przyjąć rządowi z pomocą. W zakończeniu p. premier podniósł, że właśnie obywatele Państwańskiego wysoko postawili pracę i dali dobry przykład innym dzielnikom.

Po bankiecie odbył się raut, po czym p. premier odjechał do Warszawy.

*

Kępno. (PAT). Frekwencja w pierwszym dniu Wystawy przeszła oczekiwania. Do godziny 5. popołudniu zwiedziło Wystawę 14 tysięcy osób.

Premier Witos w Kępnie.

Apel premiera o pracę i wytrwałość.

Poznań. (PAT). Dziś rano o godzinie 9.30 przybył do Kępna na otwarcie Wystawy rolniczej prezes Rady ministrów p. Witos w towarzystwie swego sekretarza p. Lebie-dzińskiego i ks. posła Dachowskiego. Na dworcu powitali p. prezesa przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych z wojewodą Bułskim, gen. Raszewskim i starostą drem Kasprzakiem na czele. Z dworca p. premier wśród szpalerów działwy szkolnej udał się ulicami miasta, przybrani w flagi narodowe do starostwa, skąd po śniadaniu do kościoła na mszę. Po mszy św. udał się p. premier w gronie towarzyszących mu osób na plac Wystawy. Tu powitał gościa poseł Wojtkowiak, jeden z głównych organizatorów Wystawy, który zaznaczył, że Wystawa jest dowodem pracy i energii miejscowego obywatelstwa i podziękował rządowi za poparcie w urządzeniu Wystawy. Odpowiedział p. minister rolnictwa Gościński, który przybył na otwarcie Wystawy. Pan minister zaznaczył, że wystawy są sprawdzianem życia gospodarczego i z przyjemnością stwierdził, że w roku bieżącym produkcja rolna jest dostateczną i trzeba tylko postarać się o zapasy obcych walut, aby wyjść z kryzysu finansowego. Rolnicy nie powinni się skarżyć, że produkcja się im jeszcze nie opłaca, bo dzieje się to także i w innych gałęziach produkcyjnych. Pan minister zakończył życzeniem, aby Wystawa przyniosła korzyści. Następnie p. premier przejął wstęgę i rozpoczęło się zwiedzanie Wystawy, na którą okazy nadeszły wszystkie okoliczne powiaty. Po śniadaniu, które odbyło się w starostwie, p. premier przyjmował delegacje, po czym zwiedził miasteczko Brańne, które spłonęło częściowo w lipcu, interesował się żywo akcją odbudowy i przyrzekł udzielenie pomocy ze strony rządu. Zwiedzono następnie

gospodarstwa małopolskie, poczem udano się do Sienianic, gdzie przyjmowała gościnnie p. premiera p. Szeniobkowska.

Wieczorem odbył się bankiet, w czasie którego starosta dr. Kasprzak wygłosił przemówienie, zaznaczając między innymi, że rozszerzamy swój

Odpowiedzą sądownie za obrazę armji.

Warszawa. (Tel. wł.) (m). Posłowie klubu ukraińskiego Podhorski, Pirogow, Wasilczuk, Dymitruk, Czuczmań, Makówka, Chrućki, Komarowicz, Krysyczka, Bratun, Pawiuk, Kozubski, Kozicki, Wojciuk i Lubarski zgłosili w Sejmie deklarację do rządu spraw wojskowych w sprawie „zabrania” kołcem 1919 r. przez oficerski klub garnizonowy w Tarnopolu fortepianu, stanowiącego jakoby „własność” tarnopolskiego

„Bojanu” i ukraińskiej „Besidy”. W interpelacji tej znalazły się zwroty, ubliżające honorowi oficerskiemu, wobec czego dowódca okręgu lwowskiego gen. Jędrzejewski wystąpił do sądu z wnioskiem o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej interpelantów, zaś prokuratorja warszawska zażądała to poparła i zwróciła się do Sejmu o wyrażenie zgody na wdrożenie przeciw tym posłom postępowania karnego.

Krwawa awantura w Brodach.

(Telef. od naszego sprawozdawcy).

Ubiegłej niedzieli w czasie odpustu w Brodach, na który przybyło wiele ludności z wsi okolicznych, postanowiono na podwórzu domu Kristjampollera, w którym miesi się kaplica, wkopać krzyż. Niedawno temu ten sam krzyż starano się wkopać w czasie procesji, lecz wówczas starostwo zabroniło tej uroczystości.

Właściciel budynku p. Kristiam-

poller tej niedzieli sprzeciwił się wkopaniu krzyża, co było hasłem do wszczęcia awantury, która zakończyła się dość krwawo gdyż po obu stronach było 6 ofiar, poranionych ciężko kamieniami, a wśród nich sam właściciel realności Kristjampoller i jego syn.

W rezultacie całej tej awantury porządek zaprowadziły oddziały policji i wojska.

5814

Broszura p. t.:

SKARB PAŃSTWA a KREDYT MORALNY

podaje nowe sposoby naprawy Skarbu, porusza również tak ważne zagadnienia, jak

Ochrona lokatorów i przerachowanie długoterminowych zobowiązań przedwojennych.

Broszura ta została przesłana wszytkim posłom, senatorom i członkom Rządu w Warszawie, rozeszła się w tysiącach egzemplarzy. Nabyć można we wszystkich księgarniach. Cena 1.500 Mk.

NADESŁANE.

OSTRZEŻENIE

Celem uniknięcia omyłek co do lokalu podaje się, że znany z taniości i solidności **MAGAZYN A. KOLLERA OBUWIA** znajduje się w dawnym hotelu francuskim **Plac Marjacki 5** naprzeciw pomnika MICKIEWICZA.

Dla przyjezdnych i P. T. Urzędników sprzedaje firma „A. KOLLER” wszelkiego rodzaju obuwie damskie, męskie i dziecięce **ZE ZNACZNYM OPUSTEM.** 527-1

LEKARZ CHOROÓB DZIECI

Dr. LILIEN

ul. Sykałuska 23, Telef. 788, powrót. 5816-1

Udzielam lekcji języka francuskiego

(ewentualnie lekcji zbiorowych) i przygotowuję do egzaminów.

Zgłoszenia 2-4 Niecała 6 II. 6001

APOLLO

Dzisiaj wstrząsający nastrojowy dramat w 7-miu aktach

DZIECI REWOLUCJI

PODZIEKOWANIE.

Wszystkim, którzy raczyli oddać ostatnią posługę śp. Mężowi i Ojcu naszemu, tudzież za wyrażone z wielu stron szczerze współczucie składamy tą drogą serdeczne „Bóg zapłać”. 5880

Köhlerowa z dziećmi.

OKAZJA!

Prawdziwie amerykańskie biurko, biblioteka, szafka i fotel do sprzedania. Wiadomość: od 2-5 popoł. Brajerowska 10 I. p. na lewo. 5889

OKAZYJNIE NISKIE CENY materij angielsk. na ubrania, płaszcze i kostiumy. Import sukna, Pańska 17a, III, piętro 540-20

2 Targów Wschodnich.

OSTATNIE DNI TEGOROCZNYCH TARGÓW.

(p). W dniu wczorajszym tegoroczne Targi Wschodnie zakończyły swój żywot, aby jak Feniks z popiołów odrodzić się w roku przyszłym na nową kampanję.

Ostatnie błyski targowego życia, po gwarnej i roinej niedzieli, kiedy tłumy publiczności przewijały się po krętych labiryntach pawilonów i piaszczystych (aż do zbytku) ścieżkach i chodnikach placu Targowego, stały jeszcze dość żywo przez cały poniedziałek. Niezależnie od pakowania eksponatów, publiczność jeszcze na ostatek dość licznie przewijała się po opustoszałych już częściowo pawilonach, a kupcy również do ostatniej chwili robili zamówienia tak, że nieraz dobywano towar już z nawpół spakowanych kufrów i skrzyń.

Jak wszędzie na świecie bywa, tak i tu widziało się obok promieniujących zadowoleniem twarzy tych, którzy zrobili dobre, a nawet świetne interesy, skwaszone i zmęczone miny innych, z którymi bóg Hermes obszedł się po macoszemu.

Niemniej już teraz, zanim daty statystyczne ustalą bilans tegorocznych Targów, stwierdzić można, że na ogół rezultat ich był dodatni, a w szczególności, że Targi spełniały coraz lepiej swoje zadanie łącznika ze Wschodem, gdyż na tegorocznych Targach Rosja, Rumunia i inne państwa wschodnie, poczyniły bardzo znaczne transakcje.

ZAMÓWIENIA STOISK NA IV. T. W.

W ostatnich dniach mnożą się prośby ze strony wystawców o zarezerwowanie stoisk na przyszłe Targi, między innymi jedna z angielskich wytwórni samochodów, motocykli i maszyn do liczenia, która tego roku po raz pierwszy brała udział w Targach, zamówiła na rok następny podwójny obszar dla swoich eksponatów wielkości 64 m. kw. Napływające coraz częściej zamówienia stoisk na rok przyszły są najlepszym wyrazem sukcesów, jakie wystawcy tego roku na Targach odnieśli.

LUSTRA MEBLOWE I GALANTERYJNE Z FABRYKI JANA SZULCA W WARSZAWIE.

W dziale przemysłu lustrzanego, reprezentowanego na tegorocznych Targach, na pierwszym miejscu należy wymienić eksponaty fabryki luster meblowych i galanterijnych, oraz szlifierni szkła p. Jana Szulca z Warszawy.

Wzory, wystawione w bocznym skrzydle Pawilonu Centralnego, świadczyły wymownie, że fabrykanci te śmiało mogą stanąć do konkurencji z zagranicą.

Wszystkie lustra fabryki p. Szulca, które tam oglądaliśmy, od najmniejszych do największych, przeznaczonych dla szerszego zapotrzebowania, aż do najbardziej luksusowych, bez ramek i z ramkami metalowymi, lub wytwornymi

batikowymi, odznaczają się nienaganna czystością obrazu i elegancją wykonania, a grubością szlifu czynią wrażenie wyrobów francuskich.

Te zalety zjednały ogromną wziętość lustrom p. Szulca, którego fabryka obsługuje całą Polskę, a na tegorocznych Targach pierwszorzę-

re firmy lwowskie poczyniły na nie znaczne zamówienia, zaś gdy w ostatnich dniach Targów p. Szulca otworzył sprzedaż detaliczną, wszystkie przywiezione eksponaty zostały wprost rozechwypane przez publiczność.

E. v. Münstermann S. A.

ODLEWNIA ŻELAZA I BRONZU. BUDOWA MASZYN I ARMATUR KATOWICE.

W dziale maszynowym tegorocznych Targów Wschodnich wzbudziły ogromne zainteresowanie eksponaty powyższego, sławnego już dziś przedsiębiorstwa. Założycielem firmy istniejącej już 42 lat był fabrykant Emo v. Münstermann w Katowicach, który dysponując z początku bardzo małymi środkami i borykając się z rozlicznymi przeciwnościami, zdołał uruchomić jedynie odlewnię fosforobronzu, włącznie z modelarnią, oraz warsztat anemometryczny. Dzięki wyteżonej pracy i rosnącej popularności przedsiębiorstwa, zdołano w jakiś czas potem przystąpić

do znacznego rozszerzenia firmy i tak otwarto z kolei odlewnię żelaza, młot parowy, oraz budowę maszyn i armatur. Po zgonie założyciela, przemieniono powyższe przedsiębiorstwo na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z kapitałem zakładowym milion marek. Przedsiębiorstwo prosperowało doskonale (przystąpiono więc do zakładania szeregu filii pod firmą E. v. Münstermann, które zostały potem sprzedane; a mianowicie filia w Sosnowcu w r. 1913, w Budapeszcie w r. 1917, w Bielsku w r. 1912.

Zakres działalności.

Przedsiębiorstwo powyższe w różnych swych gałęziach wykonuje następujące wyroby:

I. ODLEWY Z FOSFOROBRONZU PIERWSZEJ JAKOŚCI.

podług przepisów dr. Künzla, a także podług przepisów Kolei Państwowych, oraz władz marynarek wszystkich państw, jakoteż podług zapotrzebowania całego przemysłu.

Jako specjalność wykonuje się odlewy z fosforobronzu dla nadzwyczaj wysokiego napięcia, oraz wielkiej odporności przeciw działaniu kwasów i kwaśnej wody. Materiał kuty w sztabach z brązu specjalnego o wysokiej wytrzymałości. Następnie l-a biały metal łożyskowy i cyna do lutowania z gwarantowaną zawartością cyny.

II. ARMATURY

dla parowych, wodnych i gazowych przewodów, a mianowicie: zasady, zawory i kurki w różnych wykonaniach.

III. ODLEWY ŻELIWNE WSZELKIEGO RODZAJU

dla potrzeb maszynowych, odlewy kanalizacyjne i budowlane, części do pieców, ruszta ogniotrwałe dla lokomotyw, dla kotłów parowych i pieców przemysłowych.

IV. FACHOWA REPARACJA MASZYN GORNICZYCH,

pomp i kompresorów, w fabryce i poza fabryką przez zdolnych i doświadczonych monterów. Dostawa części zapasowych z brązu fosforowego, l-a odlewu żeliwnego, ze stali lanej i ze stali martynowskiej.

Stalymi odbiorcami powyższej fabryki są: warsztaty okrętowe i artyleryjskie, urzędy kolei państwowych, fabryki lokomotyw i wagonów, zakłady dla budowy maszyn i aparatów, fabryki celulozy i papieru, cukrownie, fabryki chemiczne, kopalnie, huty, walcownie, gazownie itd. krajowe i zagraniczne.

Z dniem dzisiejszym rozpoczyna my w odcinku fejetonowym druk niezwykle zajmującej noweli K. H. Strobla p. t.

Tajemnica grobowca na Pere-Lachaise.

Utalentowany autor w nader kunsztowny i fascynujący sposób opowiada historię człowieka, który padł ofiarą kobiety-wampira. Nowelę artystycznie przełożył znany literat p. Adam Stodor.

K. H. STROBL.

Tajemnica grobowca na Pere-Lachaise.

Przełożył z oryginału
ADAM STODOR.

Dziś sprowadziłem się do mieszkania, którego nie wolno mi opuścić przez cały rok.

Otoczają mnie głucho, zimne ściany marmurowe, doskonale ze sobą spójne, bez wszelkiej ozdoby, prócz wąskiej taśmy u góry i dołu, rzeźbionej w same małe zegary słoneczne, symbole wieczności u Egipcjan. Czegoż potrzebuje takie dzieło, prócz jedynie doskonałego wykonania? Muszę zaznaczyć, że mnie ta doskonałość przy prostocie barzkiej imponuje, aniżeli najbardziej natężona dekoracja rzeźbiarska. Oglądam płyty marmurowe. Są tak delikatnie spójne, że fugi odszukać można przy dokładnym wpatrzeniu się, zaznaczają bowiem swe istnienie jedynie delikatną linią. Przesuwam palcem po nich i wyczuwam zimne,

gładko wypolerowane powierzchnie kamienia, a te dotknięcia odczuwać mi dają wrażenie doskonałości. Marmur zawiera niewiele żyłek. Są one jako jakiś mech, niby jakieś ziło, lub owe, podobne do roślin, istoty morskie zamknięte w bryle kryształu. Gdy się dłużej wpatruję, natenczas wydaje mi się, że te delikatnie zaharwione wstęgi, zygzaki, ostrza i niezwykle jakoby dziwne li-
tery, znajdują się pod warstwą przejrzystego lodu, w głębokości, do której dotrzeć jeszcze zdola siła wzroku. Stęzały świat porywających form, odcięty od przypadkowości i senności życia, oraz ruchu. Najsłabszy materjał na grobowiec.

W pośrodku tylnej ściany, kilka pędzi ponad podłogą jest tablica z brązu z najwzwyżajniejszym napisem:

ANNA TEODORÓWNA WASILSKAJA, ZMARIŁA 13. MARCA 1911. Zamknięta ona otwór prowadzący do części grobowca, kiedy pomieszczenie trzymam.

Ważną szczeliną drzwi prowadzi z tej marmurowej komnaty na świat. Tam pławi się cementarz w światłości sierpniowego dnia, tu wewnątrz

jest ciemno, tylko u wejścia w otwartych drzwiach błąd powietrze małe, ciepłe fale drgnień, przesyceni aromatem kwiatów. Czasem przelecia brzęcząca pszczoła, albo błękitnawa ważka zatrzyma się na cieniu w locie bijąc skrzydełkami, aby następnie odlecieć niespodzianie. Oprócz drgnień i brzęczeń drobnych tych istot ponad grobami, istnieje jeszcze jeden, trwający, nieprzerwane drganie powietrza.

Powoduje je Paryż.

Paryż, rozciągający się obok Pere-Lachaise, całe swe wrzenie pracy, rozkoszy i namiętności rzuca na spokój tego cmentarza.

Jeśli stanę u wejścia, szerokości zaledwie szczupłego człowieka, to stoję na granicy mego obojścia. Przez cały rok będzie spojrzenie z drzwi tego grobowca jedynym łącznikiem ze światem zewnętrznym. Spojrzenie na greby i nagrobki.

Ale widok ten zadowala mnie. Wychyliwszy się, widzę przed sobą na prawo przecudne dzieło Bartholomego, najdoskonalej oddana w kamieniu myśl o nieprzeniknionej miłości. Widzę postacie utrudzonych, złamanych, zwątpionych, dążące do

wróć śmierci. Widzę postacie dwojga wzruszających mnie kochanków, co również w zaświaty wstępują. Możemy, zdedydowane i silnie kłacego przeciw losowi, i kobiety, która z nieskończeniem ufnym poddaniem się, wstępuje na jego drogę.

*

Nie będę się nudził w marmurowej komnacie, chociaż przez rok cały muszę w niej przebywać.

Siedzę jak św. Hieronim w pieczarze, ale słyszę głosy Paryża, wdycham woń wszystkich ukwieconych grobów, pocieszam się odbłaskiem sztuki. I jako św. Hieronim w pieczarze zaopatrzony jestem obficie w książki, w przybory do pisania i w papier. W samotności tej wykonuję moje wielkie dzieło. Nie będzie to traktat o mądrości Boga, jak u św. Hieronima, ale dzieło naukowe. Wykończę w niem moje teorie o rozkładzie i skończoności materji, zbuduję z poszczególnych faktów, z niespodzianek, które nam dała wiedza ostatnich stuleci, system, który inni moje nosić będą.

(C. d. n.)

Przedsiębiorstwo powyższe obejmuje dziś 20 tysięcy metrów kwadratowych i posiada czynnych przeszło 100 maszyn roboczych najnowszej konstrukcji. Wskutek zamierzonych inwestycji planowane są wielkie powiększenia tej potężnej dziś, jednej z największych pra-

cowników w przemyśle metalowym, zażywającej słusznej sławy wskutek precyzności i doskonałości swych wyrobów. — Instytucja ta posiada więc wszelkie warunki, rokujące jej najświetniejszą przyszłość na pożytek i dobro kraju.

Pomóżcie ofiarom bohaterkiej Japonii

Odezwa Naczelnego Komitetu Akademickiego.

Żywiotowa klęska dotknęła naród japoński, jeden z tych, który swą dzielnością i ofiarnością w trudzie wielkiej wojny światowej wywalczyły wspólnie z innymi tryumf swobody i sprawiedliwości na świecie i przyczynił się do odzyskania przez Polskę bytu niepodległego. Młodzież japońska, która walczyła o te same ideały, za które przelewała krew młodzieży polskiej, cierpi obecnie wskutek strasznej katastrofy. My zaś w miarę sił naszych winniśmy ulżyć jej doli. Naczelny Komitet Akademicki wzywa przez to całą polską młodzież akademicką we

wszystkich środowiskach kraju, aby stała się do pracy w tych instytucjach, które zajmują się pomocą dla Japonii. Dajcie ze siebie to, co dać możecie z myślą o ulżeniu ciężkiej doli Waszych kolegów akademików. Dajcie swoją pracę i pomoc, spłacając w ten sposób dług, jaki zaciągnęliśmy wobec szlachetnego narodu japońskiego.

Za Związek Narodowy Polskiej Młodzieży akademickiej: Naczelny Komitet Akademicki, Prezes: Jaksza Bukowski, wiceprezesi: Baliński, Jundziłł i in.

Organizacja dyrekcji celnej we Lwowie.

(Stb.) Ze względu na liczne nieporozumienia, jakie zachodzą często w ostatnim czasie co do organizacji celnej, podajemy niżej informacje w tej sprawie, zaczerpnięte z autorytetywnego źródła:

Organizacja Zarządu cel w Rzeczypospolitej Polskiej obejmuje od 1. kwietnia 1923 jako władze celne II. instancji 5 odrębnych dyrekcji cel, a mianowicie: dyrekcję cel w Warszawie, Wilnie, Poznaniu, Mysłowicach i we Lwowie.

Lwowska dyrekcja cel obejmuje cały obszar Małopolski, zatem obszar obydwu izb skarbowych we Lwowie i Krakowie i 4 województw Małopolskich.

Dyrekcji cel we Lwowie powierzona jest oprócz spraw czysto celnych i administracyjnych ochrona celna granicy rumuńskiej i częstochowskiej na całej linii od Okopów św. Trójcy do Zwardonia. Ochronę wschodniej granicy po zwinię-

ciu batalionów celnych wykonuje na razie policja państwowa.

Dyrekcji cel we Lwowie podlega 25 urzędów celnych, a mianowicie: najważniejsze we Lwowie i Krakowie, ponadto w Oświęcimiu, Tarnowie, Przemyśle i w Stanisławowie jako urzędy wewnętrzne, a nadto cały szereg Urzędów celnych umieszczonych na samej granicy.

Ochronę granicy południowej wykonuje straż celna, podzielona na inspektoraty, komisariaty i placówki, umieszczone według granicy. W ten sposób więc sprawy celne wyłączone są zupełnie od ingerencji władz skarbowych.

Na czele dyrekcji cel we Lwowie stoi dyrektorzy p. dr. Władysław Rasiński i jego zastępca p. Kazimierz Smolka, znani i cenieni fachowcy w tej dziedzinie.

Gdańsk otrzyma nową walutę.

Warszawa. (AW). W tych dniach rozpoczyna się w Genewie ze współudziałem sekretariatu i Komitetu finansowego Ligi Narodów rokowania, dotyczące wprowadzenia w Gdańsku odrębnej waluty w miejsce marki niemieckiej. Nowa waluta gdańska ma mieć charakter tymczasowy i ustąpi miejsca walucie polskiej z chwilą, gdy ta oparta bę-

dzie na trwałym podłożu. Ze strony polskiej w naradach wezmą udział min. Pluciński, radca prawny Marchlewski i przedstawiciel ministerstwa skarbu Barański. Gdańsk reprezentowany jest przez senatora Voßmanna, a komitet finansowy L. Narodów przez p. Jansena, dyrektora Banku Narodowego w Brukseli.

Lilpop, Rau i Loewenstein w płomieniach.

Warszawa. (AW). Wczoraj o 2.00 północy wszystkie oddziały straży ogniowej warszawskiej zostały zawiadomione o pożarze fabryki wa-

gonów „Lilpop, Rau i Loewenstein”. Przyczyna pożaru na razie nie ustalona. Straty są bardzo poważne.

Ustawa o prowizorium budżetowym.

Warszawa. (Tel. wł.) (m). Wczoraj wpłynął do Sejmu projekt ustawy o dodatkowym prowizorium budżetowym za czas od 1. lipca do 30. września br., oraz prowizorium budżetowego za czas od 1. paździer-

nika do 31. grudnia 1923. Oba projekty podpisane są przez podsekretarza stanu Markowskiego w zastępstwie nieobecnych min. skarbu Kucharskiego.

Podróż Rasmusena do Biegunna Północnego.

Wepaniały obraz w 5 akt. z życia ludów i zwierząt północy. Niezrównane krajobrazy. Dzień KINO LEW.

TELEGRAMY.

POLSKA CELULOZA MA IŚĆ ZA GRANICĘ?

Warszawa. Tel. wł. (1). Donoszą tutaj, że górna śląskie fabryki celulozy, głównego surowca, z którego wyrabia się obecnie papier, zwróciły się obecnie do głównego urzędu przwozu i wywozu z prośbą o zezwolenie na masowy wywóz tego produktu. W razie uzyskania zgody ze strony wyższych władz, należy oczekiwać znacznej podwyżki cen papieru drukarskiego w Polsce.

BEDA ZAMIAĆ PRZEZ DWA TYGODNIE.

Warszawa. Tel. wł. (1). Trwający od dłuższego czasu w Warszawie strajk dozorców domowych został na 2 tygodnie zawieszony. Stróże przystąpili dziś do pracy, pertraktacje zaś toczą się dalej.

TURKIESZAN GINIE Z GŁODU.

Warszawa. Tel. wł. (1). W Rydze otrzymano wiadomość, że pleny Rosji sowieckiej skutkiem nieurodzaju są o 20 procent gorsze niż w ubiegłym roku. Jak się okazuje, powstanie w Turcji głód wywołany na tle głodu. Liczący na głodujących w tym kraju wynosi 400 tysięcy ludzi. Wypadki śmierci głodowej zdarzają się tam codziennie.

GRANICA OKUPACYJNA ZNIESIONA.

Eiberfeld. (PAT). Dziś została otwarta granica pomiędzy terenem okupowanym a resztą Niemiec.

KRWAWY ZABURZENIA W NIEMCZACH.

Dortmund. (PAT). Wczoraj doszło do zaburzeń w zakładzie Dortmunder Union. 3 do 4 tysięcy robotników usiłowało wymusić dokonania wypłat. Wezwano policję, która użyła broni. Jedna osoba została zabita, kilka rannych.

Światowy tydzień chmur.

Począwszy od 24-go września br. do końca miesiąca trwać będzie tzw. „międzynarodowy tydzień chmur”. Prócz obserwacji specjalnych, prowadzonych przez instytucje fachowe, pożądanym jest bardzo udział w pracy amatorów-fotografów do zdjęć typowych postaci chmur oraz widoków charakterystycznych nieba.

Fotografie robione być mogą w różnych porach dnia. Pożądane jest używanie klisz panchromatycznych oraz filtrów czerwonych i żółtych. Jedną odbitkę z tych klisz (z oznaczeniem na stronie odwrotnej czasu i miejsca zdjęcia, nazwiska autora oraz strony nieba, z której zdjęcie było robione) uprasza się nadsyłać do państwowego instytutu meteorologicznego w Warszawie, ul. Nowy Świat Nr. 72.

W DZIAŁU.

NOWY SEZON TEATRALNY.

W teatrze lwowskim ciągle trwa posucha. Grzankami karmią nas i suchą bułką. A repertuar tak się kręci w kółko. Jakby hiszpańska go ugryzła mucha.

Orle wpatrzone w oczy bajadery. Na zapalenie już choruje nerek. Publiczność woła: my chcemy premijery! Dziurę nam w brzuchu wykręcił świ-derek.

Muza teatru obdarta i goła. Szuka po blurach, czy jest dla niej praca. Musisz być moja! pan Czarnowski woła, Lecz ona na to tytem się odwraca.

Ażebym znaleźć jakieś wyjście w biedzie. Cyrk płaci scenie grube apanaże. Lwy i tygrysy pracują na gaźle. Ale co będzie gdy i cyrk odjedzie?

Nemo.

KONFERENCJA BANKÓW PAŃSTW BAŁTYCKICH.

Prasa estońska komunikuje, że konferencja przedstawicieli banków państwowych państw bałtyckich wyznaczona jest ostatecznie na koniec września rb. Rząd estoński projektował początkowo zaproszenie również Rosji sow. na tę konferencję, lecz, jak ustalono, obecnie w konferencji wezmą udział tylko Litwa, Estonia, Finlandia i Polska. Konferencja odbędzie się w Rewlu.

Idziemy naprzód!

Konsolidacja stosunków w Stronnictwie ludowym i zwiększona praca organizacyjna poczynają wydawać już swe plony.

Otrzymujemy właśnie 1-szy numer wydanego z powrotem „Ludu Polskiego” w Tarnowie.

Po malej przerwie kontynuuje tygodnik ten 4-ty rok wydawnictwa.

Lud sam odczuł potrzebę pisma, odczuł potęgę słowa drukowanego.

Zrozumieli to też ludzie w mieście, chętni zawsze do twórczej pracy i wspólnym wysiłkiem przystąpili do ponownego wydawania „Ludu”.

Treść 1-go numeru zapowiada i pozwala wierzyć, że wydawnictwo będzie stało na wysokim poziomie, mimo swego lokalnego charakteru. Na to składa się artykuł wstępny p. Brodackiego, znakomity artykuł o naszych obszarnikach p. t.: „Błektina krew”, o pracach rządu w ostatnich dniach, artykuł p. Katarzyny Świątkówny „U wrót nowego roku szkolnego”, dalej „Tędy wasza droga czerwoni towarzysze?”, artykuł wyświetlający prawdziwe intencje i zamierzenia socjalistów.

Wydawnictwo podpisują: pp. Mermel i dr. Rymar.

Mordy i rabunki na kresach.

(w.) Już kilkakrotnie zwracaliśmy uwagę naszym władzom bezpieczeństwa na anormalne stosunki, panujące w paśmie pogranicznym. Zwłaszcza powiat równieński jest ciągle widownią napadów i rabunków w biały dzień ze strony dobrze zorganizowanych i uzbrojonych band, mających swe oparcie w Sowdepie.

Napady powtarzają się sporadycznie i są połączone często z zabójstwami. — Szaki to grasia bezkarnie i są nieuchwytne, gdyż policja państwowa jest bezsilna wskutek swej małej liczebności.

Ziemiańskie, dzierżawcy opuszczają majątki lub wysylają żony do miast z lepszym dobytkiem.

Kupcy boją się jeździć koniami nawet w biały dzień i spokój ludności jest sterylizowany. Przed miesiącem zabito na drodze komendanta posterunku policji państwowej w Bereznem i ograbiono

deszczetule jadących kupców. Ostatnio dowiadujemy się o napadzie w tej samej okolicy bandy złożonej z około 60 ludzi na folwark Tyne i o kompletnym grabieży takowego — nietylko z rewanżu żywego, ale i martwego.

Dłużej takiego stanu tolerować nie można. Konieczne są natychmiastowe zarządzenia i pomoc wojskowa w celu przetrzaśnięcia lasów (30000 dziesięcin) w których kryją się bandy.

Wobec podejrzenia ludności niektórych wiosek o współdziałanie z bandytami, chociaż niektóre szaki są napewno pochodzenia sowieckiego, również wskazane jest zarządzenie postępu wojska w podejrzanych wioskach do czasu wylapania i wydania band.

Powtarzamy — presję państwa wymagasz szarych i energicznych zarządzeń o ile nie chcemy dopuścić do kompletnej anarchii.

Bunt przybocznej gwardji czerwonych carów.

Pogranicze polsko-sow.,
14. września.

(Korespondencja własna).

Kierujące kółka sowieckie zostały ostatnio poważnie zaniepokojone buntem jednego z największych „zastrakowanych” oddziałów czerezwyczajki, który dotychczas cieszył się całkowitem zaufaniem rządu sowieckiego. Oddział ten rozlokowany był w Kremu, ochraniając najpoważniej-

sze urzędy państwowe, oraz pilnując najwyższych dygnitarzy sowieckich, jak Lenina, Trockiego i in., tudzież ich prywatne mieszkanka. Bunt wybuchł w ostatnią niedzielę, gdy członkowie tego oddziału odmówili wykonania rozkazów swoich dowódców i wystawili cały szereg żądań natury politycznej, oraz gospodarczej. Między in. członkowie żądali zwolnienia całego korpusu o-

ficerskiego i dowództwa tej formacji wojskowej. Wyższe dowództwo sowieckie, dowiedziawszy się o zażaleniach, natychmiast okrzykło koszar w Kremu parcermiami autami oraz innymi oddziałami „specjalnego przeznaczenia” („Czon”), którymi zdolano stłumić ten bunt. Całą formację rozwiązano, a biernym członkom zabrano broń.

Odparcie napaści

Komunikat Akc. Banku Związkowego we Lwowie.

Wskutek artykułu, który pojawił się w „Gazecie Codziennej” z dnia 17. września br. o rzekomych nadużyciach ustępującej dyrekcji Akcyjnego Banku Związkowego, podpisana Rada zawiadowcza i Komisja rewizyjna tegoż Banku stwierdzają, że artykuł powyższy jest napaścią, pozbawioną wszelkiej rzeczowej podstawy, że interesy Akcyjnego Banku Związkowego prowadzone są w sposób wzorowy i że ustępujący dyrektorowie Banku z p. Marjanem Tur- skim na czele zasłużyli sobie pracą swą na najwyższe uznanie i podziękowanie. Przeciw autorowi wspomnianego artykułu i redaktorowi „Gazety Codziennej” włożone zostało dochodzenie karno-sadowe.

Za Komisję rewizyjną: Antoni Pawłowski, m. p. Za Radę zawiadowczą: Ludwik hr. Koziebrodzki, m. p.

*

W numerze „Gazety Codziennej” z dnia 17. bm. ukazał się artykuł pod tytułem: „Oszukańcze praktyki Dyrektora Banku” w którym bezimienny autor usiłuje zarzucić ustępującemu z Akcyjnego Banku Związkowego dyrektorowi jakieś małwersacje, czy nadużycia na szkodę Banku. Wobec tego wszyscy pracownicy Akcyjnego Banku Związkowego, zarówno Zakładu centralnego, jak i jego Oddziałów, jako wieloletni naczelnicy świadkowie postępowania i pracy ustępujących dyrektorów, stwierdzają, iż artykuł powyższy jest niegodną napaścią na ludzi nieposzlakowanych i dających pracę swoją przykład działalności, ożywiającej najsłabszym duchem obywatelskim, a zarazem piętnują jak najostrzej kłamstwo, która z pewnością nie może ich ani dotknąć, ani dosięgnąć.

Za pracowników Oddziałów: Drozd, m. p. Hoszowski, m. p.

Za pracowników Zakładu centralnego: Groblewski, m. p. Frambach, m. p.

Czytajcie „Szczytkę”!

Przyczyna katastrofy w Rożniatowie.

SKANDALICZNY POSTĘPEK ZARZĄDCY FUNDACJI HR. SKARBKA.

(r.) Jak to już wiadomo, przeważna część rynku miasta Rożniatowa padła ofiarą ognia. Dotychczas nie zapodano co było przyczyną tak wielkiej katastrofy, gdyż w pierwszej chwili rozchodziło się tylko o to, aby wiadomość o pożarze podołać do powszechnej wiadomości bez dalszych komentarzy.

Sprawozdania dotychczasowe jako przyczynę katastrofy podają, „brak wody”. Każdemu obywatelowi ze stosunkami lokalnymi dziwnym się musi wydawać ten „brak wody”, skoro każdemu wiadomo, że staw znajduje się prawie w samym mieście.

Otóż brak wody znajduje następujące wyjaśnienie:

Pożar wybuchł o 11.30 w nocy i prawie wszyscy mieszkańcy pośpieszyli na ratunek, a w krytycznej chwili palily się tylko dwa domy.

Od niepamiętnych czasów podczas pożaru przebiega się groblą stawu i rowami przydrożnymi wodę spuszcza się do miasta. Wobec tego ludność machinalnie rzuciła się w kierunku stawu, aby wodę spuścić do miasta. Takie przebiecie grobli i spuszczenie wody może być skutecznym do 15 minut, a ponieważ wówczas był niski stan wody, trzeba było głębiej kopać, co zajęło pół godziny czasu.

Korespondent Wasz, zajęty kierowaniem akcji w mieście, wyczekiwał wraz z innymi przybywu wody, a gdy po pół godzinie wyczekiwania woda nie nadeszła, udał się do stawu i skonstatował, że ludzie zajęci przekopaniem grobli zaprzestali tej roboty.

Na zapytanie piszącego, kto jest przy czyną przerwania roboty, oświadczyli,

że zarządca Jan Borzecki nie pozwala im kopać grobli, zapisuje ich na karę i wogóle wyraża swoje oburzenie, a ponieważ nie pytano o jego pozwolenie, to nie pozwala kopać, a nadto uważa to za niepotrzebne, ponieważ ogień nie jest bardzo wielki.

Za inicjatywą piszącego udała się inna grupa ponownie tam i również Policja państwowa interwenjowała, wobec której p. Jan Borzecki oświadczył, że nie broni wody, lecz chce wiedzieć, kto za szkole będzie odpowiadać. Widocznie uważał za swoje najważniejsze zadanie bronić interesów rzekomo zagrożonej Fundacji hr. Skarbka.

W międzyczasie (ogień nie mógł zgaśnąć na załatwienie sprawy z p. Borzeckim i dalej się szerzył, a gdy w końcu tym przybrał groźną postawę i udał się p. Jan Borzecki przekonać o konieczności rozbicia grobli straciło się dwie godziny czasu.

I rzeczywiście, że gdy zjawila się woda natychmiast ogień uciecawiono. Zaznacza się, że gdyby woda była wcześniej przyszła katastrofa byłaby się ograniczyła do 2—3 domów.

Wynika z tego, że p. Borzecki jest przyczyną tej katastrofy, tylko przez jego postępowanie tutejsze społeczeństwo i rażone zostało na tak wielką szkodę materialną i on też ma na sumieniu, że 35 rodzin zostało bez dachu nad głową.

Zwracamy się też do Kuratora Fundacji hr. Skarbka z prośbą o wglądnięcie w tę sprawę, gdyż jak słyszeliśmy poszkodowani zamierzają nawet wystąpić ze skargą odszkodowawczą przeciwko tejże fundacji.

O kawiarni „Warszawa” w Stanisławowie.

(Od naszego korespondenta).

Stanisławów, we wrześniu. (st) Usilne starania naszych władz nie zdołały jeszcze wytepić całkowicie paskarstwa, które nadto rozpanoszyło się w Stanisławowie. od dłuższego czasu przebojem zdobywając sobie prawo chwytelstwa. Niektórzy kupcy, widząc, iż kończy się już kres ich niecznych machinacji, chcą w nader gwałtowny sposób zapłacić kleszenie gotówką, robiąc prosto wystrzał w podbijaniu cen. Do rządu takich należy i właściciel kawiarni „Warszawa” w Stanisławowie p. Bisanz, który wcale nie ma z tego względu na stałe utrzymywanie kabaretów zdzierających skórę z gości, zostało już dawno radzono. Otóż ostatnio kawiarnia „Warszawa” świecila absolutnie pustkami, dopiero na wrześniu sprowadził

właściciel orkiestrę i pod tym pretekstem liczy gościom tak horrendalne ceny, że bezwarunkowo musimy na ten stan rzeczy zwrócić uwagę władz, gdyż o to gwałtownie dopominają się nasi czytelnicy. Dość stwierdzić, że p. Bisanz pobiera u siebie nieomal 100% większe ceny niż kawiarnia „Unia”, najwytworniejsza w Stanisławowie, lecz bez orkiestry Sądziemy, że p. radca Głazewski znany u nas ze swej surowej sprawiedliwości, wkroczy w tego rodzaju stosunki i ureguluje je przed otwarciem nowego kabaretu, które ma nastąpić 1. października. Publiczność zaś już dziś wie w jakim stosunku ma przostawać do paskarskiej „Warszawy” i chcącego zrobić gwałtownie majątek p. Bisanza.

Z ziemi stanisławowskiej.

Ważną rolę ma miejsce i stąd też mniej szczęśliwi muszą potem stać w przebiegach, co jest zresztą ze względu na bezprawnie publiczne wzbudzenie. Poza tym pozwolimy sobie zapytać, co jest z licencjami kina „Urania” i „Orion”, które miały być udzielone towarzystwom dobroczynnym, a dotychczas nie zostały załatwione?

Wspomnienia przeszłości nadto smutnej dla nas Polaków budzą się, gdy

przechodzimy w Stanisławowie ulicą Trzeciego Maja. Mianowicie na wystawie zakładu fotograficznego „Eniela” widzimy dotychczas zdjęcia bitych twarzy oficerów austriackich, co nie mile każdego uderza. Jeżeli p. nadradca Eder nie dba już wcale o rozwój swego przedsiębiorstwa, niechaj bodaj uszanuje nasze uczucia patriotyczne. Dziś kiedy na każdym kroku ściga się i zamy- lowuje dawne godła austriackie, pa-

liczność musi patrzeć na szumne pró- repusze i groźne godła przedstawicieli c k armji.

Pocztą w Delejewie. Dyrekcja poczt i telegrafów we Lwowie uruchomiła w Delejewie pow. Stanisławowski agencję pocztową drugiego stopnia we wszystkich działach służby pocztowej. Do agencji tej przydzielono gminę Delejew i Łany, przysiółek Myszewski i obszar dworski Pumiń, wydzielając je równocześnie z zamiejscowego okręgu doręczeń agencji pocztowej Dubowce.

Egzamina na kinooperatorów w Województwie Stanisławowskim odbywać się będą dalej w sali kina „Warszawa” w Stanisławowie, ul. Lipowa 1. Województwo ustanawia obecnie także egzaminacyjną przy egzaminach na kinooperatorów w wysokości 120.000 mk. dla członków komisji egzaminacyjnej, nie wliczając w to kosztów nżycia sali, aparatu projekcyjnego i prądu elektrycznego, który, w wysokości z uwagi na ustawiczne wstawianie się cen nie może być definitywnie ustalony, lecz połączony zostanie każdorazowo do wiadomości kandydatów, łącznie z rezolucją o dopuszczeniu do egzaminu.

Nieszczęśliwy wypadek zdarzył się w Uhornikach tamtejszemu obywatelowi p. Józefowi Stanzlikowi. Mianowicie wymieniony miał u siebie kulę ekrazytującą jako pozostałość z czasów wojennych. Pragnąc kulę rozbić i przekonać się o jej zawartości p. Stanzlik przeczał ją pilować. I oto nastąpiła eksplozja, która spowodowała urwanie niemal wszystkich palców u prawej i lewej ręki. Na szczęście ofiara nie poniosła żadnych innych obrażeń ciałowych, choć życie nawet w tym wypadku było bardzo poważnie zagrożone.

Kino „Warszawa” jest dziś jedynym w Stanisławowie, które ma licencję na prowadzenie przedsiębiorstwa. Dlatego też kierownicy wyzyskują publiczność do najwyższego stopnia, zbijając sobie grosiwo kosztami tych, którzy w wolnych od zajęć chwilach chcą się rozzerwać i muszą korzystać z tego rodzaju przyjemności, nie mając na razie nic innego. Bardzo często zachodzą wypadki, że kasa kina „Warszawa” sprzedaje na cenośne przedstawienie więcej biletów,

„Muzem mody” w Paryżu.

(ea) „Miasto światła” Paryż słynie z najrozmaitszych ekstrawagancji. Obecnie stolica Francji wzbogaciła się o nowe muzeum „mody”. Przedstawiać ono będzie cały rozwój mody od wczesnego średniowiecza w pięknych plastycznych scenach. Na ten cel muzeum uzyskało ogromną ilość stylowych kostju-

mów ze zbiorów p. Leloir. Ubrania naciągane będą na figurki woskowe i odpowiednio ugrupowane epokami, celem większego ożywienia. W ten sposób muzeum przedstawiać się będzie jako barwny i zajmujący kalejdoskop, źródło natchnień mistrzów paryskiej mody.

Napad bandytów na giełdę.

Parę dni temu w Kijowie dokonano poważnego napadu na czarną giełdę, która się mieści w centrum miasta. Około południa, kiedy lokal giełdy był pełny walucarzy, wpadło tam około dwudziestu zamaskowanych bandytów z rewolwerami i ręcznymi granatami. Po steroryzowaniu wszystkich obecnych, przyczem jeden z walucarzy padł ze strachu trupem na miejscu, zamaskowani napastnicy zabrali cały zapas waluty zagranicznej obecnym na giełdzie, ogółem na sumę kilkudziesięciu tysięcy dolarów.

Giełda.

Z dnia 17 września.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurich. (PAI). Notowania wstępne z dnia 17 bm. Berlin 000005, Holandia 221.40, Nowy Jork 563 1/4, Londyn 25.00, Paryż 33.25, Mediolan 25, Praga 16.85, Budapeszt 2.03, Bukareszt 2.60, Belgrad 6, Soňa 5.50, Warszawa 0.0020, Wiedeń 00079 1/4, Austr. stempl. 79 1/8.

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków. Cmielów 230, Pokucie 140, TPG. 785, 760, Siersza g. 1150, Nafta 100, Niemojowski 165, Strug

120. Krakus 165. Parowoz 100. Cegielski 146, 142. Żelazo 160. Górka 2750, 2550.

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE.

Targ papierów dywidendowych b. żywny. Podaż duża. kursa słabe. Bank hipot. 175—185000. P. B. kred. 26500—27000. Bank przem. liczne transakcje, ustalił się przy 78. Ziem. Bank k. ed. 40—45000. nieef. 39000. Chodorów 1125.000. Oikos 710000. nieef. 670000. Tespy z 1350 spadły na 126000. Cegielski 145—150000 (w Krakowie 142—146000). Parowoz 110—118000. nieef. 100—115000. Żelazka 28.000. Tolan ustalili się przy kursie 84000. T. pęga obniżyli się na 740000 (w Krakowie 760—785000). Rakszawa 620—630000. PTB. 70 i 68000. Pol. Natta zakończyła 110000. nieef. 106000 (w Krakowie 100000). Pocisk 190000. Pzet do 60000. Niemiejewski 155 potem 150000. Karpelit potaniał na 120000. Gaieta 36.000. Cmielów 229—240000. nieef. 150—200000. Browary trzejsiowo 1.860.000. przy końcu 1.815.000. nieef. 1.700.000. Tendencja utrzymywana. Usposobienie czynione. Niektóre na wysokości ostatnich notowań.

TRANSAKCJE W AKCJACH.

Arma 105—110. Akumulator 280—300. Azot 95—100. Automotor 50. Chybie 1790—1785. Columbia 17. Drożdże g. 140. Gazolina 240—260. Gazy 5700—5500. Foresta 145. Jaworzno 4050—4150 dr. 4200—4250. Lesienice 310—320. Olkusz 135—234. Radziwiłł 310—315. Tyśmienica 300. Elektr. n. S. 32—30. Gazociąg 52. Len w Krośnie 350—325. Lokomotywy 60—61. Star 190. Węglówki 7200—1300. nieef. 5090—4800.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. Tel. w. (1) Na dzisiejszej giełdzie warszawskiej notowano: dolar 295 tysięcy, frank szwajc. 54.700, czeki Belgii 4400, Berlina 3962, Gdańsk 1002, Londynu 1341.000, Nowy Jork 295 tysięcy, Paryż 17.400. Wiedeń 306½, Praga 8.400, Szwajcaria 49700.

GIEŁDY NIEMIECKIE.

Warszawa. Tel. w. (1) Na dzisiejszej giełdzie gdańskiej notowano 40 tysięcy do 41 tysięcy. Dolar 115 milionów. W Berlinie dolar 130 milionów, funt szterl. 600 milionów.

Kronika.

Lwów, 17 września.

ZAKŁAD
240-10 techniczno-
DENTYSTYCZNY
JÓZEFA RAPPAPORTA
b. spółnik WP. Dr. Wachlowski
PLAC MARYACKI L. 7
GDZIE KAWIARNIA „DE LA PAIX“.

Zjazd nauczycieli z r. 1898 Gimnazjum V we Lwowie. Odbył się niedługo 29 i 30 bm. W sobotę, 29 bm. zebranie wszystkich kolegów w Hotelu Krakowskim (pl. Bernardyński) o 7 wieczorem. W niedzielę 30 bm. o 10 rano zebranie w byłym V Gimnazjum Bernardyńskim.

Walne Zgromadzenie Sekcji Narciarzkiej L. K. S. Pogoń odbył się w środę, 19. bm. o godz. 18 na Francuskiej, Gdańskiej. Na porządku obrad nader ważne sprawy.

Otwarcie sezonu koncertowego we Lwowie nastąpi w piątek, 21. bm. Na szczególną uwagę muzycznej publiczności zasługuje „Cykl koncertów mistrzowskich“ imprezy biura koncertowego M. Tuerka, do którego pozyskano szereg najwybitniejszych zespołów i solistów polskich i obcych. Pierwszy wieczór w piątek, 21. bm. wypielu recital wiodoncelisty Manuela Feuermanna, artysty o międzynarodowej sławie. Program obejmie arcydzieła Griega, Bacha, D'Alberta, Nardiego, Faura i Sarasatego. Akompaniowanie Artur Müller, Kasa biletowa mieści się w składzie nut Seyfartha, ul. Akademicka 6.

Przeniesienie. Prezes sądu apelacyjnego w drodze dozwolonej zamiany miejsc służbowych przeniesiony w tym samym charakterze służbowym oficjał Kaspera Skalskiego z Larnopola do Bolechowa, a kancelista Stefana Maciejewicza z Bolechowa do Tarnopola.

Napad rabunkowy pod Lwowem.

(—) Wczorajszej nocy włamali się uzbrojeni bandyci w Gajach, pod Lwowem, do mieszkania Jakóba Biegeleisena, a po sterroryzowaniu

rewolwerem i bagnetem, zrabowali mu w gotówce 7.500.000 mk.

Na miejsce czynu wysłano ze Lwowa wywiadowcę.

(—) Dlaczego wczoraj nie sądzono sabotażystów? Jak wiadomo, wczoraj miała się odbyć w okręgu sędziego karnym rozprawa przeciw ruskim sabotażystom, którzy w roku ubiegłym popełnili w Małopolsce wschodniej szereg morderstw, podpalen etc. Rozprawa nie odbyła się z tego powodu, że zamiast opisanej liczby 36 sędziów przysięgłych, pojawiło się tylko 17. Wobec tego rozpoczęcie sędziów przysięgłych zostało odroczone do dzisiaj, poczem rozprawa rozpocznie się we środę rano.

(—) Zamiast cukierków kamienie. Do fabryki cukierków Zimnomyślna na Zamarsztynie w ostatnim czasie przysłało kilka przesyłek kolejowych, w których zamiast cukierków znajdowały się kamienie. Śledztwo policyjne może wykryć dowieprzyn sprawców.

(—) Amator srebra. Z mieszkania Dory Melman, przy ul. Gródeckiej 35, skradł wczoraj jakiś nieznany sprawca srebrne łyżki, wartości 3 mil. mk.

(—) Aresztowanie. Wczoraj policja aresztowała Antoniego Kasarabę znanego złodzieja, zamieszkałego przy ul. Kępcowej i 3 Stradl na Marji Pikule z 2 działek 8 kg masła.

(—) Aresztowanie n. z. Wczoraj oddano do aresztów policyjnych Teofila Świdlika, z. m. przy ul. Siemowskiej 7, za przebieg, nożem na Starym Rynku Walcra r. Branda Latzera, zamieszkałego przy ul. Zamkowej 1 a

(—) Lwowska służąca. Przed kilku dniami wydalila się z mieszkania Bieleśa Efraima, z. m. przy ul. Sakramentek 18, służąca Michalina Parylak. Odchodząc zabrała ze sobą 2 prześcieradła i bransoletkę wartości 10 mil. mkp.

Z KRAJU.

Zwinięcie poczty. Z dniem 5 września br. zwinięto czasowo agencję pocztową w Kozłowej pow. Skole, a okręg jej doręczeń tj. gminy: Kozłowa, Orawa, Orawczyk, Pohary, Ryków i Tysowiec wraz z przynależnymi doń przysiółkami przydzielono do zamiejscowego okręgu doręczeń urzędu pocztowego w Skolem.

Rada Naczelna P. P. S. W Warszawie rozpoczęły się pod przewodnictwem pos. Daszyńskiego obrady Rady Naczelnej PPS. Po ustaleniu porządku dziennej dyskusji polecono C. K. W. PPS. opracowanie projektu programowej uchwały na kongres, opierając się na tezach referatu tow. Barlickiego.

Doręczanie telegramów prywatnych przez umyślnego posłańca. Na podstawie zarządzenia Ministerstwa kolei żelaznych nie wolno przyjmować telegramów do kolejowych stacji telegraficznych z opłaconym z góry posłańcem. Na kolejowych stacjach telegr. nie mogą być nadawane telegramy z konwencjonalnym znakiem „posłańcem“. Telegramy z takim znakiem mogą być przyjmowane li tylko z urzędów pocztowo-telegraficznych do kolejowych stacji na wyłączną odpowiedzialność nadawcy, przyczem nadawca zamieszcza na telegramie uwagę: „na własną odpowiedzialność“. Kolejowe stacje wysyłają takie telegramy przez umyślnego posłańca, tylko tym adresatom, którzy złożą zgłoszenie na piśmie i wskażą sposób dostarczenia telegramów, lub też, jeżeli stacje mają inną pewność, że adresat przyniesie telegram i zapłaci posłańcowi za doręczenie.

Nowa Centrala telefoniczna. 18. bm. uruchomiono i oddano do użytku centralę telefoniczną w Urzędzie pocztowym w Probusznie pow. Husiatyn. Centrala ta upoważniona jest również do wymiany telegramów w drodze telefonicznej i czynna jest w ograniczonych godzinach dziennych.

Proces o zabójstwo ś. p. Olewińskiego. Z Warszawy donoszą: W końcu bieżącego miesiąca rozważana będzie sprawa Wład. Niwińskiego, oskarżonego o umyślne zabójstwo wiceprezesa G. U. Z. Wł. Olewińskiego.

Z ŚWIATA.

Odkrycie nieznaną wyspę. Kapitan parowca norweskiego z Tromsøe (Norwegia) donosi, że podczas podróży, której dokonał właśnie na północnym oceanie podbiegunowym, odkrył w pobliżu Ziemi Franciszka Józefa wyspę dotychczas nieznaną. Wyspa ta, posiadająca około 10 kilometrów obwodu, otoczona była stołami przez góry lodowe, dotychczas więc istnienia jej nie dostrzeżono. W roku bieżącym jednak lodowce te spłynęły tak, że ukazały po raz pierwszy oczom ludzkim ową wyspę.

He jest osó nagrodzonych legia honorową? Według francuskiej raportów urzędowych, liczą osób posiadających dnia 1. czerwca r. b. odznaki Legii honorowej, wynosiła 121.280, a w tej liczbie 91.345 wojskowych i 29.941 cywilnych.

Międzynarod. wy kongres nauczycieli. Piąty kongres międzynarodowy nauczycieli szkół średnich odbył się w Paryżu. W obradach brało udział przeszło 200 delegatów reprezentujących 18 narodowości przeważnie z Europy. Delegatami Polski byli pp.: Stefan Kwiatkowski i dr. Bogdan Nawroczyński.

Art. dr. Edward Żytecki, reżyser teatru miejskiego, objawia kierownictwo szkoły dramatycznej Lw. Instytutu Muzycznego, prowadzić będzie osobiście naukę dykcji i deklamacji oraz gry scenicznej. Własna scena. Wpisy przyjmuje zarząd szkoły Sobieskiego 4, codziennie od 11—1 w poł. i 5—6 popoł. 5829-2

Z teatru.

TEATR WIELKI:

Wtorek, 18. bm.: „Żydówka“.

TEATR MAŁY:

Wtorek 18. bm.: „Musisz być moja“.

TEATR NOWOSCI:

Wtorek, 18. bm.: „Szkoła kokot“.

Biuro koncertowe M. Tuerka:

Piątek 21 września: Z cyklu koncertów mistrzowskich I. Wiodoncelista Emanuel Feuermann. 545-2

Dział ekonomiczny.

Związek Przedsiębiorców Górzeli rolniczych S. A. we Lwowie, Kościuszki 7. Dnia 14. bm. o godz. 10 odbyło się w sali Kasyna i Kofa lit-art. przy licznych udziałem członków Organizacyjnej Walne Zgromadzenie Ski pod przewodnictwem p. dra Stanisława hr. Mycielskiego. Spółka ta została założona w celu popierania interesów przemysłu górzeli rolniczych, której działalność rozciąga się na województwo lwowskie, krakowskie, stanisławowskie i tarnopolskie. Do Ski, która posiada we Lwowie własną rozlewnię i fabrykę wódek o produkcji dziennej 50.000 butelek, zgłosiło przystąpienie 165 górzeli rolniczych. Kapitał zakładowy wynosi 2.000.000.000 mk., który w najbliższej przyszłości będzie znacznie podwyższony. Po sprawozdaniu dyr. dra Stefana Skrzyńskiego, który omówił stosunki na targu spirytusowym, przyjęto do wiadomości statut Ski zatwierdzony przez ministerstwo. Następnie podziękowano dyr. p. drowi Stefanowi Skrzyńskiemu za jego dotych-

czasową owocną działalność i zamknięto Zgromadzenie. Tego samego dnia o godz. 18 odbyło się posiedzenie Rady Nadzorczej, na którym wybrano prezesem p. dra Stanisława hr. Mycielskiego, I. wiceprezesem p. Władysława Żeleńskiego, II. wiceprezesem p. Ludwika hr. Koziebrodzkiego.

SPRAWOZDANIE HANDLOWE

za czas od 3. do 8. września.

Herbata: Mocna tendencja na wszystkich herbata, która w ostatnich tygodniach panowała na wszystkich głównych rynkach europejskich, dalej się wzmacnia. Aukcje londyńskie miały przebieg bardzo ożywiony i wszystkie herbaty z dobrym liściem (flavour) przyniosły wyższe ceny. Na herbaty Ceylonskie, których podaż była niewielka, popyt był znaczny. To też ceny znowu mocno podskoczyły. — Przyszła aukcja amsterdamska odbędzie się 20 bm. Na aukcję tę zgłoszono tylko 6000 skrzyń herbaty i oczekuje się, iż popyt będzie bardzo ożywiony, ponieważ normalne obroty na aukcjach tych wynoszą 18.000 skrzyń.

Gdański rynek notuje w stosunku do rynku światowego jeszcze zawsze niższe ceny. Płaci się za:

Java—Sumatra Orange Peccoe z dobrym liściem 21½—23½ d. cif Gdańsk. Ceylon Orange Peccoe z dobrym liściem 23—25 d. cif Gdańsk. — Good common Moning Congo first crop 11½—12½ d. — common Moning Congo first crop 11½—12 d. — low common Moning first crop 10½—11½.

Kawa: Ceny na wszystkie gatunki w ostatnim tygodniu bardzo się wzmożyły. Brazylia podniosła swe zadania także i zdaje się, że transporty kawy nowego plonu z wewnątrz kraju połączone są z trudnościami i się opóźnia. Zapasy walorizacyjne w miejscowościach Rio i Santos są o wiele mniejsze w porównaniu do zeszłorocznych.

Kawy środkowo-amerykańskie z powodu wzmocnienia się rynku brazylijskiego także się podniosły i płaci się teraz za 50 kg. 1 dolar więcej jak w zeszłym tygodniu.

Kronika sportowa.

Bredy. Lubicz—Jutrzenka (Lwów) 1:2 i 3:2. Zawody towarzyskie, rozegrane między powyższymi drużynami w schote przyniosły nieznaczne zwycięstwo gościom. Atak „Lubiczu“ w dniu tym szczególnie cierpiał na brak celnych strzałów.

Spotkanie rewanżowe przyniosło znowu zwycięstwo „Lubiczowi“ nad I klasową drużyną, a to dzięki amfitei i ofiarnej grze. W obu dniach Lubicz z jednym rezerwowym. W pierwszy dzień sędziował słabo p. Rappaport, sędzia z niedzieli p. Adamski o wiele lepszy niż w zawodach z „Orletami“.

Warszawa. Legja Makkabi (Kraków) 2:1 (1:0).

Widno. Pelotja Lauda 6:0 (2:0). Zawody o mistrz. Polski Wschodniej.

Jarosław. Lechia (Lwów)—2 p. p. Wojsk. Łączn. 3:3 (2:1) Zawody z okazji otwarcia boiska.

Rzeszów. Kcsovia—Samson 8:0.

Polska—Flandria. Team Polski złożony został następująco: Loth II. (Polonia), Olearczyk (Pogoń), Markiewicz (Wisła), Spinda (Warta), Słwa (Wisła), Gieras (Czarni), Słonecki (Pogoń), Batsch (Pogoń), Reyman (Wisła), Stafiński (Warta), Müller (Czarni).

Czarni II.—Pogoń (Stryj) 2:2. Zawody te, o mistrzostwo klasy B, odbyły się w Stryju.

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie

„FOYER FRANCAIS“, pl. Marjański 5, zawiadamia, że wynagrodzenie za godzinę nauki języka francuskiego wynosi 2 złote polskie. 5809-2

FRANCAISE cherche leçons S'adresser à l'Administration „Lecons“. 5850

LEKCJE w śródmieściu z gimn. wyd. szkoł. ewent. powsz. przedpołudniem lub wiecz. przyjmie student uniwersytetu. Zgłoszenia do Admin. pod „Akademik“. 5887

Posady i prace

SAMODZIELNA korespondentka polsko-niemiecka ze stenografią, buchalterią, długoletnią praktyką biurową poszukuje odpowiedniej posady ewentualnie na wyjazd. Zgłoszenia pod „Pierwszorzędną“ do Administracji. 5313-3

GOSPODARZ rutynowany poszukuje posady administratora kawalersko. — Zastąpi godnie właściciela, obeznany z władzami i instytucjami. Złoży za bezpieczeństwo poręczające. Zgłoszenia przyjmuje administracja dla „Rolnika“. 5848-3

POWAŻNA firma przemysłowa poszukuje buchaltera. Oferty należy wnieść pod „Wysokie wynagrodzenie“ do Biura dzienników Sokolowskiego, Jagiellońska. 5877

10—15.000.000 mkp. da za wyrobienie posady w instytucji naftowej, drzewnej lub bankowej we Lwowie, urzędnik (korespondent) z 11-letnią praktyką biurową. Zgłoszenia pod: „Rutynowany“ do Administracji. 5992-2

PRZYJME jakiegokolwiek odpowiednie zajęcie dobrze płatne. Zgłoszenia do Admin. pod „Akademik“. 5888

MŁODY, zdolny urzędnik z długą praktyką buchalteryjną, obecnie kasjer w instytucji przemysłowej, zmieni posadę. Zgłoszenia do Administracji pod „Kasjer“. 5882-2

ZDOLNY i energiczny kierownik dla większego tartaku zostanie natychmiast przyjęty. Zgłoszenia do „Hapede“. Lwów, ul. Zybkiewiczza 27. 5879

ZARAZ POTRZEBNY na miesiąc na wieś młody człowiek lub panna do prowadzenia ksiąg gospodarskich. Zgłosić się 19-go między 1—3 portier Hotelu George'a. 5994-2

AGENT potrzebny do sprzedaży wyrobów cukierniczych na miasto Lwów. Zgłosić się Bogusławskiego 1. 3, 10—12 rano. 6004

LEKARZA (dentysty) poszukuje zakład dentystyczny. Zgłoszenia pod: „Lekarz“ do Biura dzienników Scherera. Pasaż Hausmana. 5999

Kupno, sprzedaż, zamiana

BEZ ODSTĘPNEGO sprzedam handel kolonialny z wódkami w centrum miasta Lwowa. Na towary i urządzenia potrzeba 5 tysięcy dolarów. Zgłoszenia pod (Okazja) do Administracji „Gazety Porannej“. 5817-3

WILCZYCA rasowa, roczna, nadaje się do gospodarstwa z powodu złośliwości zaraz do sprzedania. Kadecka nr. 28, III p. 5851-2

KAMIENICE 2 piętrowa z komfortem sprzedam. Zgłoszenia pod „Okolica Listopada“. 5844-2

BUDYNEK fabryczny, urządzenie nowoczesne, nadające się na większe przedsiębiorstwo w śródmieściu do oddania. Wiadomość Biuro Janowska 56. 5838-2

PROSIĘTA małe na karmienie do sprzedania. Wiadomość Króla Jana 48, Zamarynow. 5874-2

OKAZYJNIE sprzedam maszynę z piśmem widocznym, Zimorowicza 6. drzwi 3. 5886

OBRAZY, pelzarze, kwiaty okazjnie zaraz sprzeda Ryngraf, Pl. Trybunalski 1. 1. 5993

Różne

POTRZEBUJE spółnika z kapitałem pół miljaru. Sprzedam 3 wille wolne mieszkanie, komiort, ogród. Administracja „Interes“. 5881

MLYŃSKIE ASPIRATORY (czyszczalnie), tryjery, cylindry, elewatory pojedyncze i podwójne. ślimaki etc. poleca ze składów „Rolindustria“ S. A. Lwów, Fredry 9. 5498-8

MASAZE i manicure poleca Józef Haberman, Mikołaja 1. 5771-10

ZARZĄD MAJĄTKU i gorzelni Choleńców (Wołyń p. Horochów, st. kolejowa Stojanów, Małopolska) przyjmie 100—150 sztuk bydła (opasów) na przekarmienie. 5791-3

WYNALAZEK. Mechanika-łortepian. Miejsce trzeba, by spadnieć na jakiej linii dany ton leży. Przy pomocy mnemotechniki wyuczyć nawet w dniu. Inżynier Carzanowski, Zimorowicza 6. 5860-3

DRUT KOLCZASTY pocynkowany, używany, doskonały, starannie nawinięte szpule tanio detailicznie ze składu oraz całowagonowo szybko dostarcza Firma inż. Malisz i Miączyński, Kraków, Szlak 8. 380-14

MLYŃSKIE kompletne urządzenia, dostarcza natychmiast ze składu Riesel, Schieber i Friedländer, Lwów, Braterowska 11A. 6002-6

Danziger Werft-Stocznia Gdańska

Niniejszem komunikuję, iż generalne zastępstwo na całą Polskę oddane firmie: „Międzynarodowa wymiana towarów“

„IWA“

Towarzystwo Akcyjne Gdańsk. Zastępca na Małopolskę i Kresy Wschodnie

G. WOLFMAN LWOW

Kopernika 1. 5. Tel. 899.

Specjalność fagryki:
Motory elektryczne systemu Bergmanna na prąd stały i zmienny, beczki żelazne białe, czarne i pocynkowane.
Firma prowadzi dział towarów technicznych jakoto: pasy wielbłądzie, skórzane balata, pily gatrowe i galtry oraz inne artykuły techniczne. 544-5

Dr. MAKSYMILIAN ROLLER

Specjalista chorób dzieci.
Leczenie lampą kwarcową — obecnie o d. 2—4. Lwów, Kaźmierzowska 35 5327

Lekarz chorób wenerycznych i skórnych

Dr. A. NADEL

ordynuje pl. Halicki 7 od 12—5.
nad kawiarnią Centralną. 5328-7

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. Michał Salpeter.

Lwów, Sykstuska 17, ord. od 8—9 i 12—5 276

Specjalista chorób wener. i skórnych
Dr. J. MUND b. sek. szpit. wied. i lwow ord. od 8-10, 12-1, 3-6. W niedz. od 9-1. Asnyka 1 (róg Pańskiej). 5454

Obuwie potaniało!

dla przekonania prosimy o łaskawe odwiedziny bez przymusu kupna.
SCHEINER I SKA

Skład obuwia: Lwów, Sykstuska 8.
hurtownie 422-5 detailicznie

OSTRZEŻENIE.

87 lat istniejący magazyn
POSCIEMI I BIELIZNY

FIRMY

I. DREXLER & SYNOWIE

LWOW, PL. KAPITUŁNY 2
NIE WYSYŁA na prowincję swoich ZASTĘPCÓW

lecz przyjmuje wszelkie zamówienia na **KOLDRY, MATERACE, BIELIZNĘ** listownie, wykonując wszelkie zamówienia odwrotnie
Z poważaniem
J. DREXLER & SYNOWIE.

402-1

PASY z sierści wielbłądziej
fabrykat Herolda poleca ze składu
HIL. BADIAN, Lwów, JANOWSKA 1. 21. 5867-4

PASY SKÓRZANNE

wiedeńskie I-a, poleca ze składu
HIL. BADIAN, Lwów, JANOWSKA 1. 21. 5866-4

BECZKI ŻELAZNE

200- i 500-litrowe poleca ze składu
HIL. BADIAN, Lwów, JANOWSKA 1. 21. 5865-4

ZARZĄD DENTYSTYCZNO-TECHNIC. MY
MARCINA RAPSA
Lwów, ul. Sykstuska 14, otw. ty od 9-12 i 3-6.
Ceny umiarkowane. 5872-3

Zadajcie bezpłatnie!

Prześlijcie nam kartkę pocztową ze swym adresem, a w zamian otrzymacie **zupełnie bezpłatnie** ilustrowany katalog wszelkiego rodzaju wykwalifikowanych wyrobów sukienkowych i modyfikacji, **niezależnie** w jak dym domu. W ten sposób zapoznajecie się szczegółowo z najlepszymi wyrobami pie wszereżnych fabryk i Tow. Akcyjnych i przekonacie się, jaka olbrzymia różnica jest między naszymi cenami fabrycznymi, a cenami w Waszej miejscowości.

Adresujcie:

Dom Towarowy

„PRODUKCJA“

Białystok, składy fabryczne. 530-4

ZEGARKI

naprawia precyzyjnie

H. Gutterman, Sykstuska 14. 6000

Pościele

Dywany, Chodniki, Firanki, Kapy, Koce, Poduszki poleca

K. Skibiński

ul. Kopernika 4.
(naprzeciw Szkowrona).

Poważna firma elektrotechniczna
poszukuje do swych filii we Lwowie i Sosnowcu

Kierownika handlowego

w wieku do 35 lat z lepszym wykształceniem i rutyną w buchalterii i rachunkowości, władającego płynnie polskim i niemieckim językiem. Pierwszeństwo rekrutantom, którzy już w podobnych przedsiębiorstwach pracowali. Szczegółowe oferty w dwóch językach z odpisami świadectw, fotografią i żądaniem wynagrodzenia przyjmuje Biuro Ogłoszeń Teofila Pietraszka, Warszawa, Marszałkowska 115, pod: „Poważna firma“. 543-5

Dywany, Firanki, Materje meblowe

i t. p. poleca najtaniej 5997
S. WEIŠS, Lwów, Sobieskiego 2.

Węgiel Górnośląski nie podrożał!!

Z powodu większych zapasów węgla górnośl. sprzedaje się po tarych cenach z dostawą do domu oraz drzewo bukowe, suche, rębane.

Polska firma

J. WOJCIECH HOFFMANN

Sykstuska 1. 51. 5890

WIELKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WE LWOWIE

przyjmuje zaraz:

- 1) fakturzystę biegłego w rachunkowości kupieckiej z pięknym piśmem.
- 2) samodzielnego korespondenta polsko-niemieckiego, piszącego biegle na maszynie, ze znajomością prowadzenia sekretariatu.

Przyjmie się tylko siły pierwszorzędne. Polacy (Polki) wyznania rzymsko-katolickiego z odpowiednimi kwalifikacjami reflektujący (ce) na powyższe stanowiska, zechcą nadesłać swoje oferty z krótkim życiorysem i odpisem świadectw do Administracji „Gazety Porannej“ pod: „Atofag“ za okazaniem karty wstępu na Targi Wschodnie Nr. 675. 5885

Poważna

przedsiębiorstwo naftowe

poszukuje

inżyniera,

posiadającego dłuższą praktykę w warsztatach i fabrykach narzędzi wiertniczych.

Zgłoszenia z podaniem warunków skierować należy do Biura ogłoszeń i dzienników Brücka, Lwów, ul. Kościuszki. 539

Średnia rafinerja w Małopolsce

poszukuje

Inżyniera chemika

z praktyką dłuższą w ruchu i laboratorium, obecnego dokładnie z przeróbką galicyjskich gatunków ropy, z rafinacją olejową i fabrykacją parafiny.

Dokładne oferty z odpisami świadectw należy skierować pod „rafinerja nafty“ do Administracji niniejszego pisma. 542

Prenumerujcie „Sport“.

SKANKO

NA
ŁYOLE I KOŁNIERZE
DLA PŁASTCZY DAMSKICH

ST. WRONSKIEGO-SYNOWIE
LWÓW · PL. MARJACKI · 10

KSIĄŻKI SZKOLNE I NAUKOWE NOWE I UŻYWANE
po przystępnych cenach -- poleca
PIERWSZA POLSKA KSIEGARNIA I ANTYKWARNIA — LWÓW, ULICA BATOREGO L. 32. 260 05

L. 2681.

Sokal, dnia 10 września.

Ogłoszenie konkursu.

Wydział powiatowy w Sokalu rozpisuje niniejszem konkurs na posadę inżyniera drogowego z terminem wnoszenia podań do 10. października 1923 włącznie.

Do tej posady przywiązane są pobory VIII. klasy urzędników rządowych wraz z dodatkami. Przy wyjazdach służbowych płaci Wydział powiatowy diety wraz z dodatkami, unormowane dla urzędników rządowych VIII. klasy płacy i rzeczywiste koszty podróży.

Po roku zadowolającej służby następuje stabilizacja i posunięcie do wyższej klasy płacy.

Od kandydatów na tę posadę wymaga się:

- 1) przynależności do Państwa Polskiego,
- 2) dowodu ukończenia Politechniki na wydziale inżynierji z 2-ma egzaminami państwowymi.

Kandydaci z praktyką drogową mają pierwszeństwo.

Komisarz rządowy:
Kazimierz Potworowski.

541-2

SPÓŁKA AKCYJNA EKSPLOATACJI SOLI POTASOWYCH

zawiadania P. T. Akcjonariuszów,

że z dniem 25-go września 1923 r. zaczyna

5878

POLSKI BANK PRZEMYSŁOWY WE LWOWIE

wydawanie efektywnych sztuk V-tęj EMISJI SPÓŁKI.

Należność pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 135.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 150.000 Mk. — Za granicą 180.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Senatorska 6. — Administracja: ul. Sokoła 4. — Telefon Redakcji w dzień Nr. 15, a w nocy począwszy od godz. 8 wieczorem Nr. 239. — Telefon Administracji 291.

Z drukarni Polskiej pod zarz. Z. Kielbusiewicza, we Lwowie.

Odpow. redaktor: MARJAN MACHALSKI

Znakomita lokata WŁASNY DOM!

Z obszaru dworskiego **ZIMNA WODA**

położonego 7 km. od Lwowa 10 minut koleja (20 pociągów dziennie tam i z powrotem o różnych porach dnia) do nabycia **parcele rolne** dowolnej wielkości **tuż obok stacji** w cenie **40, 50 i 60 milionów Mkp.** za jeden morg. W miejscu par. i istniejąca już kolonja urzędnicza.

Blizszych wiadomości udziela

Bank Ziemian S. A. we Lwowie

ul. Kopernika 4

między godziną 10—1 przed południem.

5850

Myśmy ceny już zredukowali!

SKŁAD OBUWIA SCHNAPEK, THIMAN
i BRACIA EICHMAN
Gródecka 1.

516